

Mishnah Nedarim, chapter 8

משנה נדריים פרק ח

(1) If one says: *Konam* wine that I taste today; he is prohibited [from tasting wine the rest of the day] until after dark. [If one says on a weekday: *Konam* wine that I taste] this Shabbat [i.e., this week]; he is prohibited the entire [remaining] week including [the coming] Shabbat [since it belongs to the] past [week]. [If one says: *Konam*

wine that I taste] this month; he is prohibited the entire [remaining] month, but *Rosh Hodesh* belongs to the following [month, even when there are two days, e.g., the thirtieth of Nissan and the first of Iyar and thus he would be permitted to taste wine even on the thirtieth of Nissan]. [If one says: *Konam* wine that I taste] this year; He is prohibited the entire year but *Rosh HaShanah* [itself] belongs to the next [year]. This seven year cycle; he is forbidden the entire [remaining] seven year cycle and the [upcoming] *shemittah* year [since it] belongs to the past [cycle]. But if he says: One day, One Shabbat, One month, One year, One seven year cycle; [or: A day, A Shabbat, A month etc.] he is prohibited [a full twenty-four hour day in the first case and a full seven, thirty, etc.,] from day to day [e.g., if he vowed: One Shabbat, and it was Tuesday he is prohibited till the next Tuesday].

רבנו עובדיה מברטנורא

א קונם יין עד שתחשך. שכן דרך לשון בני אדם, כשאומרים היום רוצים לומר עד השלמת היום: **שבת זו.** היה עומד באמצע השבוע ואמר שבת זו אסור בכל השבוע: **והשבת לשעבר.** ואסור נמי ביום השבת, כי הוא בכלל השבוע שעבר: **חודש זה אסור בכל החודש.** אם עומד באמצע החודש ואמר חודש זה, אסור עד תשלום החודש, ויום ר"ח להבא, ומותר ביום ר"ח כי הוא נמנה עם החודש הבא, ואפילו היה ר"ח ביום שלשים לחודש שעבר. וכן שנה זו, אם עמד באמצע השנה ואמר שנה זו, אסור עד תשלום השנה, ומותר בר"ה שהוא נמנה עם השנה העתידה לבא: **שבוע זה.** היה עומד באמצע השמיטה ואמר שבוע זה, אסור עד תשלום השמיטה, והשביעית בכלל שמיטה שעברה: **אם אמר יום אחד, שבת אחת, חודש אחד, שנה אחת, שבוע אחד, אסור מיום ליום.** אם עומד באמצע היום ואומר יום אחד, אסור עד למחר כעת הזאת. וכן אם עומד בשמונה לחודש ואמר חודש עלי, אסור עד ח' לחודש הבא. וכן בשנה. וכן בשמיטה. וכן אם אמר קונם עלי יין יום סתם או שבת, או חודש, או שנה סתם, אע"פ שלא אמר יום אחד, שבת אחת, חודש אחד, דינו מעת לעת. והאומר קונם עלי יין היום, אע"פ שהוא מותר כשתחשך, צריך שאלה לחכם, גזירה כשאמר היום שמא יבא

א קונם יין שאני טועם היום, אינו אסור אלא עד שתחשך. שבת זו, אסור בכל השבת, ושבת שעברה. חדש זה, אסור בכל החדש, וראש חדש להבא. שנה זו, אסור בכל השנה, וראש השנה לעתיד לבוא. שבוע זה, אסור בכל השבוע, ושביעית שעברה. ואם אמר יום אחד, שבת אחת, חדש אחד, שנה אחת, שבוע אחד, אסור מיום ליום:

(2) [If one vows] until Pesah; he is prohibited until it arrives. Until it be [Pesah]; he is prohibited until it passes. Until [לפני] — *lifnei* Pesah; Rabbi Meir says: He is prohibited until it arrives [taking the meaning of *lifnei* as before]. Rabbi Yose says: Until it passes [since up until the last hour is before the end of Pesah and may be included in "*lifnei*" Pesah, and Rabbi Yose maintains that a person who vows intends to also prohibit doubtful inclusions].

(3) [If one vows] until the [wheat] harvest, Until the [grape] vintage, or Until the olive harvest; he is prohibited only until it arrives. This is the general rule: Whatever has a set time and one vows; Until it arrives, he is prohibited until it arrives. If he vows; Until it be; he is prohibited until it passes. But anything that does not have a set time [such as the harvest or vintage in the aforementioned case], whether one vows; Until it be, or Until it arrives, he [means and] is only prohibited until it arrives.

(4) If he says: Until the summer [harvest], or Until the summer harvest shall be; he is prohibited [only] until people begin bringing [the figs] home in baskets. Until the summer [harvest] has passed [he is prohibited] until the mats [which figs were placed on to dry in the sun] were folded up [and put away for the

רבנו עובדיה מברטנורא

להתיר כשיאמר יום סתם, דמיחלף ליה בין יום להיום, או בין שבת זו לשבת סתם. וכן כולם: **ב עד הפסח אסור עד שיגיע.** דבלשון בני אדם, עד ולא עד בכלל: **עד שיהא, אסור עד שיצא.** דמשמע כל זמן שהוא הוזה: **עד לפני הפסח ר"מ אומר אסור עד שיגיע.** דלא מעייל אינש נפשיה אספיקא ודבר המבורר לקרות פני הפסח קאמר, והיינו עד שיגיע. ורבי יוסי סבר, מעייל אינש נפשיה לאסור בכל מזה שיוכל להסתפק. והלכה כר' יוסי: **ג עד הקציר.** של חטים ושעורים: **עד הבציר.** של ענבים: **עד המסיק.** של זיתים: **אינו אסור אלא עד שיגיע.** הואיל ואין לקציר ובציר זמן קבוע, כדמפרש ואזיל, לא שנא אמר עד שיהא לא שנא אמר עד שיגיע, אינו אסור אלא עד שיגיע, שכל דבר שאין זמנו קבוע אין בודעת הנודר להכניס עצמו באיסור זמן שאין ידוע לו, ולפיכך אמרינן דודאי עד שיגיע קאמר: **ד עד הקיץ עד שיהא הקיץ.** בין אמר עד הקיץ בין אמר עד שיהא הקיץ אינו אסור אלא עד שיתחילו העם להכניס בכללות, כלומר שקוצצים תאנים הרבה ומכניסים אותם בסלים: **עד שיקפלו המקצועות.** המחצלות שמיבשים עליהם התאנים, לאחר שגתיבושו מקפלין אותן מחצלות

ב עד הפסח, אסור עד שיגיע. עד שיהא, אסור עד שיצא. עד לפני הפסח, רבי מאיר אומר, אסור עד שיגיע. רבי יוסי אומר, אסור עד שיצא: **ג עד הקציר, עד הבציר, עד המסיק, אינו אסור אלא עד שיגיע.** זה הכלל, כל שזמנו קבוע ואמר עד שיגיע, אסור עד שיגיע. אמר עד שיהא, אסור עד שיצא. וכל שאין זמנו קבוע, בין אמר עד שיהא, בין אמר עד שיגיע, אינו אסור אלא עד שיגיע: **ד עד הקיץ עד שיהא הקיץ, עד שיתחילו העם להכניס בכללות. עד שיעבור הקיץ, עד שיקפלו המקצועות.** עד

following year]. [If he says:] Until the harvest; it means until people begin reaping the wheat harvest but not the barley harvest [which precedes the wheat harvest]. [However,] it all depends on the place where he took the vow [if the majority of grain in that area is wheat then “Harvest” means wheat harvest; if barley then “Harvest” means barley harvest]. If [he was] on mountainous terrain [when he took his vow], then [he is prohibited until] when reaping begins on the mountain,

if on the plain, then in the plain.

(5) [If he vows:] Until the rains, or Until the rains shall be, [he does not mean *reviyah bekhira* — the first rains but rather,] until the *reviyah shniyah*— second rains [which in a late year can be as late as *Rosh Hodesh* Kislev, thus he would be prohibited until then unless it actually rained in the beginning of that period. In a good year this would be from the seventeenth of *Mar-Heshvon* and in an average year from the twenty-third]. Rabban Shimon ben Gamliel says: [He means] until the time of the second rainfall [even if it didn't rain, the *halachah* does not follow Rabban Shimon ben Gamliel]. [If he vows:] Until the rains cease, it means until the end of Nissan: These are the words of Rabbi Meir. Rabbi Yehudah says: Until after Pesah [the *halachah* follows Rabbi Yehudah]. If he says: *Konam* that I don't taste wine for a year, if the year is intercalated, he is prohibited during the year and its extension. [If he says:] Until the beginning of Adar; [it means,] until the beginning of the first Adar. [If he says:] Until the end of Adar; [it means,] until the end of the first Adar. Rabbi Yehudah says: [If one

רבנו עובדיה מברטנורא

ומניחין אותן לשנה הבאה: הכל לפי מקום נדרו. אם רוב תבואות המקום חטים, עד קציר חטים. ואם שעורים, עד קציר שעורים. וכן אם היה בהר בשעת הנדר, עד שיגיע זמן הקציר והבציר בהר. ואם בבקעה, עד שיגיע זמן הקציר והבציר של בקעה: ה' עד הגשמים עד שיהיו גשמים. באיזה לשון משתי לשונות הללו שהוציא מפיו, מותר כיון שהתחילו הגשמים לירד ברביעה שניה, שהיא בשנה המאוחרת בר"ח כסליו. הלכך הנודר עד הגשמים אסור עד ראש חדש כסליו, אלא א"כ ירד גשמים בתחלת זמנן שהוא בשנה המבכרת ב"ז במרחשון, ובשנה הבינונית בכ"ג בו. וכן הלכה. ולא

הקציר, עד שיתחילו העם לקצור קציר חטים אבל לא קציר שעורים. הכל לפי מקום נדרו, אם היה בהר בהר, ואם היה בבקעה בבקעה: ה' עד הגשמים עד שיהיו הגשמים, עד שתירד רביעה שניה. רבן שמעון בן גמליאל אומר, עד שיגיע זמנה של רביעה. עד שיפסקו גשמים, עד שיצא ניסן פלו, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר, עד שיעבור הפסח. קונם זין שאיני טועם השנה, נתעברה השנה, אסור בה ובעבורה. עד ראש אדר, עד ראש אדר הראשון. עד סוף אדר, עד סוף אדר הראשון. רבי יהודה אומר, קונם זין שאיני

vows:] *Konam* I won't taste wine until it shall be Pesah; he is prohibited only until Pesah night, for he means until the evening of Pesah until the evening when men drink wine.

(6) [If he vows:] *Konam* that I taste no meat until it will be the fast [of *Kippur*]; he is prohibited only until [before the meal of] the eve of the fast, for he meant until that time when people usually eat meat [since it is a mitzvah to eat more than usual before the fast]. Rabbi Yose his son [the son of Rabbi Yehudah] says: [If he says:] *Konam* if I taste no garlic until Shabbat; he is prohibited only until Shabbat eve [i.e., Friday night], for he meant until it is usual for people to eat garlic [since it was customary to eat garlic on Friday evenings. The *halachah* does not follow Rabbi Yehudah, nor his son Rabbi Yose, and when someone vows “until”, regarding that which has a set time, it means until that time passes (see Mishnah 3)].

(7) If one says to his friend: *Konam* that which I benefit from you, if you don't come and accept for your sons a *kor* of wheat and two barrels of wine, the latter may annul his vow without asking a Sage, by declaring: Did you not vow only [that I should accept your gift] because of my honor?! This [non-acceptance, so that I feed my sons of my own produce] is my honor. So too, if he says to his friend: *Konam* that which you benefit from me if you do not give my son a *kor* of wheat and two barrels of wine; Rabbi Meir says: He is prohibited [from benefitting] until he gives it. But the Sages say: This one also can annul his vow

רבנו עובדיה מברטנורא

כרשב"ג שאומר עד שיגיע זמנה של רביעה: ר"י אומר עד שיעבור הפסח. והלכה כר"י: ו לילי הצום. ליל צום כפור, שמצוה להרבות בסעודה בערב צום כפור קונם שום שאיני טועם וכו'. שעורא תיקן שיהו אוכלים שום בלילי שבת מפני שמרבה הזרע. ואין הלכה לא כרבי יהודה ולא כרבי יוסי בנו, אלא כדאמרין לעיל במתניתין כל זמנו קבוע אמר עד שיגיע אסור עד שיגיע. עד

טועם עד שיהא הפסח, אינו אסור אלא עד ליל הפסח, שלא נתכון זה אלא עד שעה שדרך בני אדם לשתות יין: ו אמר קונם בשר שאיני טועם עד שיהא הצום, אינו אסור אלא עד לילי הצום, שלא נתכון זה אלא עד שעה שדרך בני אדם לאכול בשר. רבי יוסי בנו אומר, קונם שום שאיני טועם עד שתהא שבת, אינו אסור אלא עד לילי שבת, שלא נתכון זה אלא עד שעה שדרך בני אדם לאכול שום: ז האומר לחברו קונם שאיני נהנה לך אם אין אתה בא ונוטל לבניך כור אחד של חטין ושתי חביות של יין, הרי זה יכול להפר את נדרו שלא על פי חכם, ויאמר לו, כלום אמרת אלא מפני כבודי והו כבודי. וכן האומר לחברו קונם שאתה נהנה לי אם אין אתה בא ונותן לבני כור אחד של חטין ושתי חביות של יין, רבי מאיר אומר, אסור עד שיתן. וחקמים אומרים, אף זה יכול להפר

without a Sage by declaring: It is as if I have received it. If they were urging one to marry his sister's daughter and [in order to discourage their continuous urging] he said: *Konam* if she ever benefits from me; and so too, if he is divorcing his wife and says: *Konam* if my wife benefit from me; they are permitted to benefit from him because he only meant in regard to marriage. If he was urging his friend to come eat in his house and he said: *Konam* if I enter, or *Konam* the drop of cold [water] that I drink; he may enter and drink cold [water], because he only meant eating and drinking [but did not pronounce it specifically and one must pronounce specifically the object of his vow for it to take effect. This is deduced from the verse: "According to all that **came out of his mouth**, he must do" (Numbers 30:3)].

רבנו עובדיה מברטנורא

שיהא, אסור עד שיצא זהו כבודי. שאפרנס בני משלי: ז' היו מסרבין בו לשאת את בת אחותו. מפצירין בו שישא את בת אחותו מפני שהיא בת גילו ואמרינן [יבמות ס"ב:] הנושא את בת אחותו עליו הכתוב אומר (ישעיה נ"ח) ומבשרך לא תתעלם אז תקרא וה' יענה נתכוין זה אלא לשם אכילה ושתייה. ומיהו גם באכילה ושתייה מותר, הואיל ולא הוציא מפיו אכילה ושתייה, דבנדרים בעינן שיוציא בשפתיו, כדכתיב (במדבר ל') ככל היוצא מפיו יעשה. ולא דמי לרישא, דאישות בכלל הנאות איתיה:

את נדרו שלא על פי חכם, ויאמר לו, הרי אני כאלו (התקבלתי). היו מסרבין בו לשאת בת אחותו ואמר קונם שהיא נהנית לי לעולם, וכן המגרש את אשתו ואמר קונם אשתי נהנית לי לעולם, הרי אלו מתרות להנות לו שלא נתפון זה אלא לשום אשות. היה מסרב בחברו שיאכל אצלו, אמר קונם לביתך שאיני נכנס, טפת צונן שאיני טועם לך, מתר לקנס לביתו ולשתות ממנו צונן, שלא נתכוין זה אלא לשום אכילה ושתייה: